

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Zdeňka Kühna ve věci žalobce: **J. K.**, zastoupeného advokátem Mgr. Václavem Voříškem, Pod Kaštany 245/10, Praha 6, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, Žerotínovo náměstí 3, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. srpna 2018, čj. JMK 123294/2018, sp. zn. S-JMK 112584/2018/OD/Př, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 26. listopadu 2020, čj. 32 A 62/2018-37,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 26. listopadu 2020, čj. 32 A 62/2018-37, **se ruší.**
- II. Rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 28. srpna 2018, čj. JMK 123294/2018, sp. zn. S-JMK 112584/2018/OD/Př, a rozhodnutí Městského úřadu Hustopeče ze dne 3. května 2018, čj. MUH/30567/18/142, sp. zn. dop/8555/17/61, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalobce (nyní vystupuje jako *stěžovatel*) je provozovatelem vozidla, jehož řidič dne 6. května 2017 porušil pravidla silničního provozu tím, že překročil nejvyšší dovolenou rychlost jízdy v obci Hustopeče (50 km/h) o 16 km/h (po odečtení povinné odchylky 3 km/h). Městský úřad Hustopeče stěžovatele nejprve vyzval k zaplacení částky ve výši 1 000 Kč podle § 125h odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (zákon o silničním provozu). Stěžovatel na to reagoval sdělením, že v dané chvíli od něj měl půjčené vozidlo I. H. a městský úřad by měl dále vést řízení s touto osobou. Městský úřad však doložil, že tato osoba je (jak je mu známo z úřední činnosti) nedohledatelná a nekontaktní, a věc odložil. Vůči stěžovateli potom vydal dne 23. srpna 2017 příkaz s pokutou ve výši 1 500 Kč.

[2] Dne 1. září 2017 obdržel městský úřad proti tomuto příkazu odpor podepsaný Š. Š., předsedkyní Asociace pro poskytování právní ochrany, z. s., a současně s ním plnou moc,

kteřou stěžovatel zmocnil tuto asociaci k jeho zastupování ve správním řízení. Š. Š. na následnou výzvu městského úřadu uvedla, že asociace zatím nevznikla a že za ni bude jednat pověřený člen V. Zd. Městský úřad nato stěžovateli sdělil, že asociace, kterou stěžovatel zplnomocnil, nemá právní osobnost a že pokud stěžovatel v pětidenní lhůtě nevyjádří svůj nesouhlas s tím být dále zastupován touto asociací, bude mít za to, že stěžovatele zastupuje pověřený člen. Stěžovatel na to nereagoval. Městský úřad tedy pokračoval ve správním řízení a rozhodnutím ze dne 5. prosince 2017 uznal stěžovatele vinným ze spáchání přestupku podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, pro porušení § 10 odst. 3 a § 18 odst. 4 tohoto zákona, a uložil mu pokutu 1 500 Kč.

[3] Blanketní odvolání proti rozhodnutí městského úřadu ze dne 5. prosince 2017 podal za asociaci V. Z. Žalovaný nejprve rozhodnutím ze dne 6. února 2018 zrušil rozhodnutí městského úřadu proto, že ve výroku napadeného rozhodnutí nebylo uvedeno ustanovení upravující rozmezí pokuty za přestupek. Kromě toho měly být podle žalovaného doručeny správní písemnosti, konkrétně výzva k seznámení s podklady a vyrozumění o dokazování mimo ústní jednání, nikoli asociaci, ale V. Z. jednajícímu za ni.

[4] Městský úřad vytknuté vady odstranil a dne 3. května 2018 vydal nové rozhodnutí. I to napadl V. Z. blanketním odvoláním, které žalovaný zamítl rozhodnutím ze dne 28. srpna 2018.

[5] Proti rozhodnutí žalovaného podal stěžovatel žalobu, kterou Krajský soud v Brně rovněž zamítl.

[6] Stěžovatel podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. V ní uvádí celkem sedm okruhů námitek, které se týkají výše určené částky, zveřejnění informace o zřízení stálého automatického systému, formy zavinění ve výroku rozhodnutí, pojmu automatický technický prostředek bez obsluhy, právní moci příkazu, podpisu oprávněné osoby a přímosti dokazování.

[7] Kasační stížnost je důvodná.

[8] V jedné z kasačních námitek stěžovatel namítá, že příkaz, jímž bylo zahájeno řízení, nabyl právní moci a následné řízení bylo vedeno nezákonně. Odpor byl totiž podán neexistující právní osobou a nemohl vyvolat žádné právní účinky.

[9] NSS shledal tuto námitku důvodnou.

[10] Podle § 150 odst. 3 správního řádu může ten, jemuž se povinnost ukládá, podat proti příkazu odpor ve lhůtě 8 dnů ode dne oznámení příkazu. Podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje; to neplatí, byl-li podán nepřipustný nebo opožděný odpor. Správní orgán vyrozumí podatele o podání nepřipustného nebo opožděného odporu. Lhůty pro vydání rozhodnutí začínají znovu běžet dnem podání odporu. Zpětvzetí odporu není přípustné. Odpor se podává u správního orgánu, který příkaz vydal. Příkaz, proti němuž nebyl podán odpor, se stává pravomocným a vykonatelným rozhodnutím.

pokračování

[11] Odpor musí podat osoba, které je povinnost ukládána, ovšem podat jej může také prostřednictvím zmocněnce, kterého si zvolila podle § 33 odst. 1 správního řádu. Záleží jen na účastníku řízení, zda a jakého zmocněnce si zvolí a v jakém rozsahu mu udělí plnou moc. Účastník řízení může udělit plnou moc jak osobě fyzické, tak osobě právnické; je však nutné, aby jak zmocněnec, tak zmocnitel měli právní osobnost podle § 15 občanského zákoníku (a fyzické osoby také svéprávnost).

[12] V této věci obdržel městský úřad dne 1. září 2017 prostřednictvím poštovní přepravy odpor proti příkazu ve stěžovatelově věci. Je v něm uvedeno, že je stěžovatel zastoupen Asociací pro poskytování právní ochrany, z. s., a list je podepsán Šárkou Šupovou, předsedkyní asociace. Společně s ním úřadu došla plná moc ze dne 30. května 2017, kterou udělil stěžovatel asociaci k zastupování ve správním řízení. Asociace však vznikla a byla zapsána do rejstříku až 10. března 2018. V okamžiku podání odporu tedy tento spolek neexistoval (§ 226 odst. 1 občanského zákoníku).

[13] NSS se obdobnou situací zabýval již opakovaně (dokonce ve vztahu k totožnému spolku) a dospěl k jednoznačnému závěru, že podání učiněná právnickou osobou, která dosud nevznikla, nemají žádné právní účinky (podrobněji rozsudek ze dne 14. srpna 2019, čj. 8 As 296/2018-41, body 16 až 20, a dále např. rozsudky ze dne 30. října 2019, čj. 1 As 239/2019-24, body 23 a 24; či ze dne 11. ledna 2021, čj. 5 As 371/2018-38, body 30 a 31). Na tato podání nelze nahlížet ani jako na podání učiněná statutárním orgánem jako fyzickou osobou vlastním jménem (§ 34 odst. 4 správního řádu). Na odpor podaný asociací je proto nutno hledět, jako by vůbec nebyl podán. Jestliže odpor nebyl podán, nemohli městský úřad a následně žalovaný v řízení vůbec pokračovat (§ 150 odst. 3 správního řádu) a vydat rozhodnutí o přestupku a o odvolání proti němu. Příkaz, jímž byla stěžovateli uložena pokuta za přestupek ve výši 1 500 Kč, je v právní moci. Na tomto závěru nemůže nic změnit ani chybný následný postup městského úřadu po přijetí odporu, jakkoli se stěžovateli zjevně snažil vyjít vstříc a postupovat v jeho prospěch. Nejde o vadu, kterou by bylo možné následně zhojit (jak se mylně domnívá krajský soud v bodě 111 napadeného rozsudku)

[14] Za této situace se NSS již nezabýval dalšími námitkami, jimiž stěžovatel zpochybňuje zákonnost napadeného rozsudku.

[15] NSS shledal kasační stížnost důvodnou, proto napadený rozsudek krajského soudu zrušil. Současně zrušil rozhodnutí žalovaného i rozhodnutí městského úřadu, neboť neměla být vůbec vydána. NSS zároveň vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení, avšak jen formálně, neboť mu to ukládá text zákona (§ 110 odst. 2 písm. a), § 78 odst. 3 a § 78 odst. 4 s. ř. s.). Žádné další řízení už v této věci probíhat nemůže, protože bylo pravomocně skončeno vydáním příkazu, a ten nebyl nijak zpochybněn. Žalovaný tak může věc jen založit.

[16] V této situaci je NSS povinen rozhodnout kromě nákladů řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí městského soudu (§ 60 a § 110 odst. 3 věta druhá s. ř. s.). Náklady řízení o žalobě a náklady řízení o kasační stížnosti tvoří v tomto případě jeden celek a NSS rozhodne o jejich náhradě jediným

výrokem. Při rozhodování o náhradě nákladů řízení vychází soudní řád správní z celkového úspěchu ve věci, ten však v této věci nepřísluší ani jednomu z účastníků.

[17] Žalovaný ve věci nebyl úspěšný, neboť jeho rozhodnutí bylo zrušeno. Úspěchu ve věci však nedosáhl ani stěžovatel. Docílil sice zrušení napadeného rozhodnutí, avšak další řízení ve věci již neproběhne a v právní moci zůstane příkaz, jímž byl stěžovatel shledán vinným ze spáchání přestupku. Stěžovatel navíc k nesprávnému postupu správních orgánů sám významnou měrou přispěl svou procesní strategií.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. prosince 2022

Ondřej Mrákota
předseda senátu